

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: **X.**, narozený dne X.
bytem X.
zastoupený advokátkou Mgr. Terezou Bártovou, LL.M.
sídlem Španělská 770/2, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2025, č. j.: OAM-2/LE-LE05-HA10-R3-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2025, č. j.: OAM-2/LE-LE05-HA10-R3-2019, jímž mu žalovaný neudělil mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě uvádí, že se žalovaný nedostatečně zabýval významem varovných pohovorů s policií a bagatelizoval skutečnosti, které se během nich žalobci staly. Žalovaný se nevypořádal s reálnou mírou hrozby spojené s pohovory a neodpověděl, zda se jedná o pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu.
3. Žalobce se dále obává lichvářů, kteří ve Vietnamské socialistické republice užívají násilí a jsou napojeni na státní moc ovlivněnou korupcí. Jejich činnost není účinně potírána. Žalobce pro kontext odkazuje na zprávu britského ministerstva vnitra Country Policy and Information Note Vietnam: Fear of illegal moneylenders z roku 2023. Žalovaný nesprávně vyhodnotil reálnost hrozby z dluhů, když ignoroval žalobcovu výpověď i zprávy o zemi původu. Dále žalobce namítá, že by mohl být pronásledovaný, protože je příslušníkem sociální skupiny obětí lichvářských praktik. Žalovaný nesprávně dovodil, že se jedná o individuální situaci, a nikoliv o typizovanou ohroženou skupinu.
4. Žalovaný porušil ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), protože nezařadil do podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí svědectví žalobcova otce, které bylo důležité pro posouzení skutečné hrozby pronásledování.
5. Žalovaný nezohlednil rodinné vazby, které žalobce má na území České republiky. Žalovaný opomněl zohlednit narození žalobcovy dcery při posouzení splnění podmínek podle § 13 a § 14 zákona o azylu. Žalobce doložil rodný list dítěte, který je součástí správního spisu. Žalovaný jej neprovedl, čímž porušil § 3 s.ř. a učinil napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Svým postupem zároveň porušil princip nejlepšího zájmu dítěte ve smyslu čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Žalovaný nezkoumal dopady rozhodnutí na dítě. Měl alespoň posoudit podmínky pro udělení humanitárního azylu.
6. Žalobce navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný uvádí, že žalobce nesdělil žádné skutečnosti, pro něž by mu ve vlasti hrozilo pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu či vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Jeho závěr podporují i opatřené zprávy o zemi původu. Žalobce neměl během svého pobytu ve vlasti žádné problémy se státními orgány. Dvakrát byl předvolán na obvodní oddělení policie, kde jej upozornili, že si má dávat pozor na své protivládní názory. Jednání věřitelů nesouvisí s taxativně vymezenými důvody pro udělení azylu. Věřitelé se snaží pouze dosáhnout splacení dluhů. Žalovaný též poukazuje na zjevnou snahu o legalizaci pobytu v ČR, protože žalobce o mezinárodní ochranu požádal teprve v okamžiku, kdy mu hrozilo vycestování z jejího území. Žalovaný se vypořádal se všemi podklady včetně svědectví žalobcova otce. Navrhuje žalobu zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

8. Ze správního spisu soud zjistil, že během výsledku v rámci řízení o správním vyhoštění dne 14. 4. 2017 žalobce sdělil, že X., asi by se mohl vrátit do vlasti X., překážka znemožňující vycestování z území České republiky mu známa není, bude-li muset, podrobí se rozhodnutí a vycestuje dobrovolně, žádné doplnění nežádá, během výsledku nezmínil žádné možné potíže ve vlasti, na základě čehož byla konstatována možnost jeho vycestování v závazném

stanovisku (rozhodnutí o žalobcově správním vyhoštění ze dne 22. 4. 2017, č. j.: KRPA-138529-25/ČJ-2017-000022, závazné stanovisko k možnosti vycestování ze dne 14. 4. 2017, e. č.: ZS34965, a výslech žalobce zaznamenaný v protokolu ze dne 14. 4. 2017).

9. V rámci podání vysvětlení provedeného pro účely rozhodnutí o zajištění dne 25. 12. 2018 žalobce uvedl, že se nezapojuje žádným způsobem do veřejného dění a ve vlasti mu nehrozí žádné nebezpečí (rozhodnutí o žalobcově zajištění ze dne 25. 12. 2018, č. j.: KRPA-481969-19/ČJ-2018-000022).
10. Ve vyjádření zástupce (resp. v žádosti o mezinárodní ochranu) žalobce datovaného k 1. 1. 2019 je poprvé tvrzeno, že žalobce ve vlasti kritizoval X., byl předvolán k výslechu policií a důrazně varován před následky, jaké může mít hlásání daných názorů, dostal se do pozornosti lichvářských skupin, za předestřených okolností opustil vlast.
11. Žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 1. 1. 2019 prostřednictvím zástupce (dne 2. 1. 2019 tak učinil i osobně na formuláři), tedy krátce po svém zajištění, v osobním podání sdělil, že o azyl požádal z politických důvodů, půjčil si ve vlasti peníze a nemůže je vrátit, v případě návratu je ohrožen na životě.
12. Dne 24. 1. 2019 žalobce poskytl údaje k podané žádosti. Uvedl, že se neangažuje v žádné politické straně. Kdysi nesouhlasil s X. Nesouhlasí s X. Byl předvolán na místní policii, kde dostal výtku. Mezi důvody žádosti o mezinárodní ochranu uvedl nesouhlas s X. a skutečnost, že si před vycestováním z Vietnamu půjčil peníze, které nevrátil. Dostal výtku od policie ve Vietnamu. V ČR má manželku. Žalobcův zástupce doplnil, že žalobce po dobu svého pobytu v ČR X.
13. Dne 22. 3. 2019 byl s žalobcem za přítomnosti zástupce proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že Vietnam opustil dne X. a během svého pobytu v ČR X., vlast opustil X. s cestovním pasem, který si bez potíží vyřídil. Na otázku po důvodech opuštění vlasti odvětil, že v ČR X. a žalobce za ním přijel X. Na základě opakovaného dotazu sdělil, že odjel z Vietnamu také kvůli X. Jeho rodina si půjčila peníze, když zařizoval vycestování do ČR. Při odjezdu z vlasti potíže neměl. Ve Vietnamu nebyl trestně stíhaný, ale jednou až dvakrát byl upozorněn na to, že nevhodně vyjadřuje své názory. Byl předvolán na policejní oddělení, kde ho upozornili, že si musí dávat pozor na to, co říká. Nepamatuje si, kdy ho předvolali, už je to X. Jeho názor se týkal politiky, X. Svůj názor vyjádřil při sezení někde na chodníku, vyjadřovali se X., někdo to slyšel a vynáší to, proto dostal upozornění, jednou, dvakrát jej upozornili, předvolán byl na místní policejní oddělení. K předvolání možná došlo v roce X., ale nepamatuje si to; bylo to před vyřízením cestovního pasu. Nic dodat nechtěl. Při pobavení se a setkání na chodníku dal najevo svůj nesouhlas s X., a proto byl předvolán na obvodní policii a upozorněn; nepamatuje si, jak dlouho poté zemi původu opustil. V případě návratu mu hrozí nebezpečí kvůli dluhu. Obává se o svůj život ze strany vietnamské mafie, která půjčuje na vysoký úrok. Jsou to lichváři. Volali mu, když byl ještě ve Vietnamu, nevzpomíná si, kdy to bylo, už X. nebyl ve vlasti. S žádostí o pomoc se na nikoho neobrátil, neboť se obává, že jej zbijí. Člověk, od kterého si půjčil peníze, je pouze prostředníkem, věřitelem je X.
14. Rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 7. 2019, č. j.: OAM-2/LE-LE05-HA10-2019, bylo řízení o žádosti žalobce zastaveno podle § 25 písm. j) zákona o azylu. Rozhodnutí bylo zrušeno soudem.

15. Dne 29. 4. 2021 žalovaný s žalobcem provedl další pohovor k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. K důvodům podání žádosti uvedl, že v ČR pobývá X. a odváděl povinné odvody, ve Vietnamu si půjčil peníze, nesouhlasí s X. a v ČR má manželku a dítě. Naposledy přicestoval do ČR v X., cestovní pas si opatřil legálně. Správní vyhoštění mu nikdy uloženo nebylo. X., než se v roce X. vrátil do Vietnamu. V ČR má X. a manželku, s níž žije ve společné domácnosti asi tři roky. Na otázku, kdy žalobce s manželkou uzavřeli sňatek, odpověděl, že nemají oddací list, X. Ve Vietnamu žije jeho X. X., od té doby ve vlasti nebyl, svůj nesouhlas s X. ve Vietnamu vyjadřuje mezi kamarády a na veřejnosti (se sousedy), v roce X. Při projevoování svých názorů se nijak neorganizoval. Během předvolání na obecní policii byl varován, že nesmí veřejně kritizovat X. Někdy dostal i facku. Vietnamskou policií byl předvolán minimálně dvakrát, mohlo to být X. Když byl na stanici poprvé, tak mu zopakovali, co říkal na veřejnosti, a byla mu uložena pokuta. Když tam byl podruhé, dostal facku. Bylo mu řečeno, že bude-li pokračovat, budou věc řešit právní cestou a X. Při vycestování neměl potíže kvůli kritice X. Během pobytu v ČR se o situaci ve Vietnamu moc nezajímá. X. kritizuje, ale v menší míře než dříve, musí se starat o jiné věci, hlavně o rodinu. V ČR jen diskutoval mezi lidmi, plánuje se zapojit do X., která X. Žalobce se X. neangažoval, ale sleduje ji X. Žalobce se domnívá, že to bylo následkem kritiky, kterou projevil X. Před vycestováním žil v X., kde si v roce X. půjčil peníze X. Uhradil již X. ze svého dluhu. Pokud by se vrátil do Vietnamu, neví, jestli by mohl dluh splácet, protože neví, jakou by získal práci. Dluh již několik let nesplácí. Volali mu, když zjistili, že X. Naposledy poslal splátku asi v X. Jeho dluh je vysoký a bojí se vrátit do Vietnamu. Neví, jestli by mohl požádat vietnamskou policii o pomoc. Chtěl by zůstat v ČR, protože X. a chce se postarat o svou rodinu. Sousedovi, který nesplácel půjčku, X. Zavolali policii, která však nic nevyřešila.
16. Dne 25. 1. 2022 vydal žalovaný rozhodnutí, jímž mezinárodní ochranu neudělil v žádné z jejích forem. Dne 6. 2. 2023 zdejší soud zrušil uvedené rozhodnutí, které bylo nepřezkoumatelné, neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ rozhodnutí, neměl oporu ve správním spisu. Žalovaný své závěry založil na informaci Ministerstva vnitra Velké Británie ze zjišťovací mise ve Vietnamu ze dne 20. 3. 2020, která nebyla součástí správního spisu. Žalovaný se dále dopustil podstatného porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, protože žalobci nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 s.ř. Žalovaný poté neuspěl s kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) odmítl pro nepřijatelnost usnesením ze dne 28. 6. 2023, č. j.: 7 Azs 41/2023-38.
17. Dne 25. 4. 2024 žalobce v doplňujícím pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany sdělil, že se jeho situace od posledního pohovoru vedeného dne 29. 4. 2021 změnila. X. Žalobce má práci na 4-5 hodin denně, jedná se o brigádu. V X. a sepsal u notáře prohlášení, které žalobce přiložil. Otec v prohlášení potvrzuje žalobcovu půjčku od soukromých osob ve Vietnamu a všechny další důvody, pro něž žalobce o mezinárodní ochranu žádá. Prvním důvodem jeho žádosti je, že nesouhlasí s X. Druhým důvodem je, že si půjčil peníze od lichvářů, kterým dosud nesplatil X. půjčky, kvůli čemuž má obavy o svůj život v případě návratu do vlasti. Třetím důvodem je X. S dceřinou matkou je zatím sezdáný pouze v rámci buddhistického obřadu; dcera je nyní X. Na dotaz žalovaného, z jakého důvodu se v rámci řízení o vyhoštění nezmínil o jakýchkoliv problémech ve Vietnamu a naopak sdělil, že se může vrátit za X., neboť mu v zemi nehrozí žádné nebezpečí, odpověděl, že byl v té době již se současnou přítelkyní, která X. a před odjezdem do ČR si musel půjčit peníze. O problémech ve Vietnamu tehdy nehovořil, protože dobře nerozuměl tlumočnicku. Oba protokoly podepsal, ačkoliv plně nerozuměl jejich obsahu, protože tlumočnicku věřil. Před

odjezdem byl žalobce dvakrát na policii, protože se nevhodně vyjadřoval o X. Poprvé mu dali důtku a podruhé ho udeřili do tváře. Během prvního pohovoru mu příslušníci policie sdělili, že se takto vyjadřovat nemůže, což je považováno za důtku. Druhý pohovor se uskutečnil po jeho X. Příslušníci policie jej udeřili pěstí do tváře, sepsali s ním protokol a obvinili jej z X. Poté jej X. Bylo mu X. Dostal strach a snažil se dostat z Vietnamu. Jeho rodiče neměli problémy se státními orgány, pouze s lichváři, protože si od nich s žalobcem před cestou půjčili peníze. X. Žalobce od vzniku závazku splatil pouhých X. z celkové částky. Žalobce setrval na své dřívější výpovědi o X., kteří lichvářům nespláceli. Otec má X., která mu pomáhá. Ve vlasti X. nemají žádný příjem. X. Žalobce od roku X. Vše bylo v pořádku až do roku X., kdy si X. nestihl včas vyřídit prodloužení povolení k pobytu. Následně mu bylo X. Žalobce sdílí se svou manželkou a dcerou společné obydlí. Manželka nepracuje a žalobce je musí obě živit. Skutečnost, že X., považuje za velmi důležitou z humanitárního hlediska. Nezkoušel si zlegalizovat pobyt jiným způsobem. Po podání žádosti o mezinárodní ochranu není jiná možnost dostupná. Během pobytu v ČR se málokdy zajímal o situaci ve Vietnamu. Sleduje však webové stránky X., což je X. Ztotožňuje se s jejími zprávami. Žalobce nadále kritizuje X. mezi svými známými ve vietnamské komunitě. Ve veřejném prostoru se neangažuje a politicky činný jinak není. Na dotaz žalovaného, zda byl žalobce X. Na podporu svých tvrzení doložil zmíněný notářský zápis a hodlal předložit dceřin rodný list.

18. Ve správním spisu jsou obsaženy zprávy o zemi původu, konkrétně Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 14. 6. 2023, Informace MZV ČR ze dne 1. 2. 2024, Půjčky, úvěry a lichva, zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), prosinec 2022, Přehled údajů o zemi za rok 2022, Vietnam, Informace Human Rights Watch, 2024, Vietnam, Výroční zpráva Human Rights Watch 2024, Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 4. 6. 2024, Informace Ministerstva vnitra Velké Británie, únor 2025, Vietnam: Strach z nelegálních půjčovatелů peněz, ze dne 29. 4. 2025. Dále je v něm obsažený rodný list dcery žalobce a přiložená kopie osvědčení o prohlášení žalobcova otce formou notářského zápisu sepsaného dne 28. 11. 2023.
19. Zmíněný notářský zápis ze dne 28. 11. 2023 osvědčuje prohlášení žalobcova otce, který uvedl, že X., když se to žalobce dozvěděl, zanechal jednání, ale už se necítil bezpečně, při jakémkoliv vyřizování X., ve Vietnamu neviděl budoucnost, což byl hlavní důvod odchodu do zahraničí; žalobce si půjčil peníze, nemohl splácet, bylo mu vyhrožováno; do vlasti se vrátit nemůže.
20. Následně vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí ze dne 30. 5. 2025.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

21. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 odst. 1 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

22. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
23. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu *pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
24. Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu *původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
25. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
26. Podle ust. § 13 zákona o azylu *rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.*
27. Podle ust. § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu.*
28. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
29. Soud se nejprve zabýval namítaným nesprávným posouzením splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný na s. 14 napadeného rozhodnutí hodnotil, zda je žalobce pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Poukázal na skutečnost, že žalobce nikdy nebyl členem žádné politické strany ani hnutí. Na policii byl předvolán dvakrát, a to X. kvůli X., kterou začal projevovat v roce X. Žalovaný upozornil, že žalobce kritizoval X. nahodile mezi svými známými. Přicestoval do ČR bez problémů v roce X. na cestovní pas i X., které získal legální cestou. V roce X. Na závěr žalovaný shrnul, že žalobce ve vlasti nebyl politicky aktivní a pouhý nesouhlas s X. nelze považovat za pronásledování.
30. Pojem uplatňování politických práv ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu je nutné vykládat v souladu s čl. 43 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Jedná se o

tzv. ústavní azyl. Ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu je promítnutím uvedeného článku Listiny na zákonné úrovni. Za politická práva a svobody musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny, tedy svoboda projevu, právo na informace, petiční právo, právo shromažďovat a sdružovat se, aktivní i pasivní volební právo a právo na odpor (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2008, č. j.: 2 Azs 45/2008-67). Dané ustanovení cílí na jediný důvod pronásledování, a to uplatňování politických práv a svobod, což se do určité míry překrývá s jedním z důvodů pronásledování podle písmene b) téhož ustanovení zákona o azylu, nejde však o důvod shodný. Rozdílem je existence již uskutečněného či prožitého pronásledování (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2014, č. j.: 5 Azs 20/2014-44). Pro naplnění důvodů pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu žadatel již musel být vystaven pronásledování za uplatňování politických práv a svobod (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 5. 2009, č. j.: 5 Azs 7/2009-98). Samotný pojem pronásledování je ovšem potřeba v obou písmenech § 12 zákona o azylu vykládat shodně (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 8. 2019, č. j.: 1 Azs 343/2018-28).

31. Žalovaný u posuzování hrozby budoucího pronásledování z politických důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu (s. 15 napadeného rozhodnutí) zpochybnil věrohodnost některých žalobcových tvrzení (byť v daném ohledu nebyl žalovaný vždy úplně explicitní). Upozornil na rozpory v průběhu pohovorů, resp. na gradaci žalobcova azylového příběhu, když žalobce původně nehovořil o násilí ze strany policejních složek ani o účasti na X. Soud se s žalovaným ztotožňuje ohledně nevěrohodnosti použití fyzického násilí příslušníky policejních složek i projevování názorů nad rámec debat se známými a sousedy na chodníku. Žalobce nejprve v průběhu řízení o správním vyhoštění a zajištění v letech 2017 a 2018 negoval jakékoliv možné potíže v případě návratu do vlasti, počátkem roku 2019 požádal o mezinárodní ochranu. Během prvního pohovoru dne 22. 3. 2019 sdělil, že byl jednou či dvakrát předvolán policií a upozorněn na nevhodnost prezentovaných názorů, má si prý dávat pozor, co mluví, je to už X., tak si nepamatuje, kdy jej předvolali, svůj názor vyjádřil při sezení někde na chodníku, při pobavení se a setkání někde na chodníku, už si nepamatuje ani to, jak dlouho po předvolání na policii opustil zemi, jen ví, že to bylo před vyřízení cestovního pasu. Během druhého pohovoru dne 29. 4. 2021 (během něhož např. tvrdil, že mu nikdy nebylo uloženo správním vyhoštěním) uvedl, že se roku X., což dříve nikdy nezmínil, X.; jak zmínil rovněž poprvé, někdy na policii dostal i facku, přesně si nepamatuje, ve které roce byl na policii předvolán, mohlo to být X., na počet předvolání si nepamatuje, minimálně byl předvolán dvakrát, poprvé dostal pokutu, podruhé facku. Během posledního pohovoru dne 25. 4. 2024 již hovořil o tom, že se na policii dostal, když X., do tváře dostal pěstí, obvinili jej ze X., po úderu do tváře jej dále X., z čehož dostal strach, proto se snažil dostat ze země. Žalobce tudíž předestřená tvrzení postupně gradoval z původní absence obav vyslovené v jiných řízeních, přes dvě předvolání na policii, během nichž byl upozorněn na nevhodnost svého jednání, až po X. (přičemž si ani přes tvrzené takto závažné chování policistů nepamatuje, kdy k předvolání na policii došlo ani jak dlouho poté vycestoval ze země). Rozdíly jsou přitom tak závažné a zásadní, že je není možné svádět na určité chyby v tlumočení. S těmito limity v podobě nevěrohodných tvrzení je potom třeba interpretovat možné pronásledování žalobce (resp. též hrozbu vážné újmy).
32. Podle žalovaného žalobce ve vlasti svá politická práva neuplatňoval, s čímž se však soud neztotožňuje. Podle judikatury NSS kritériem pro rozlišení, zda určité jednání představuje uplatňování politických práv, nemůže být intenzita či rozsah jejich výkonu ani společenský dopad takového jednání. Takto selektivní přístup by popíral podstatu ochrany před pronásledováním z daného důvodu (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2014, č. j.: 5 Azs

20/2014-44). Debaty na ulici se známými a sousedy o politických otázkách nepochybně patří pod základní politické právo na svobodu projevu (čl. 17 Listiny).

33. Nesprávný dílčí závěr žalovaného však nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Je rozhodující, zda s ohledem na charakteristiku země původu mělo žalobcovo jednání za důsledek jeho pronásledování. Žalobce dodnes vyjadřuje své X. soukromě mezi přáteli či sympatizuje se X. Na policii byl podle svého tvrzení dvakrát. Poprvé byl předvolán a dostal slovní důtku. Podruhé byl X. (což však soud v souladu s žalovaným seznal nevěrohodným). Aby mohla být obava z pronásledování posouzena jako odůvodněná, je potřeba, aby aktivita směřující k uplatňování politických práv dosáhla určité intenzity. Žalobcovy aktivity se z podstatné části odehrávaly v soukromí (případně mezi několika osobami na ulici), a to v rámci osobních rozhovorů, což požadované míry nedosahuje. Politické projevy v uvedené míře by sice mohly též být azylově relevantní, pokud by za ně měl být žalobce pronásledován, incidenty s policejními příslušníky byly však ojedinělými událostmi a nic věrohodného, co by mělo představovat akt pronásledování, žalobce nesdělil. I kdyby se měla brát coby plausibilní X. (V žalobcově případě však žádná věrohodná tvrzení o excesu policistů vyslovena nebyla). Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany rovněž není samotný původ žadatele ze země s nedemokratickým či autoritářským režimem (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 7. 2005, č. j.: 3 Azs 303/2004-79), případně též pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv v zemi původu (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 11. 2003, č. j.: 7 Azs 13/2003-40). Soud proto v souladu s výše uvedenou judikaturou dospěl k závěru, že žalobce není pronásledován za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu; žalovaný proto přes dílčí pochybení došel k správnému a dostatečně odůvodněnému závěru.
34. Žalobce se dále obává lichvářů, kteří ve Vietnamu užívají násilí a jsou napojeni na státní moc ovlivněnou korupcí. Jejich činnost není účinně potírána.
35. V souladu s ustálenou rozhodovací praxí správních soudů je hrozící nebezpečí od soukromé osoby relevantním důvodem ve smyslu zákona o azylu, jestliže jsou státní orgány v zemi původu nečinné (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 12. 2005, č. j.: 6 Azs 479/2004-41, ze dne 14. 6. 2007, č. j.: 9 Azs 49/2007-68, ze dne 24. 11. 2016, č. j.: 5 Azs 251/2016-19, a ze dne 15. 2. 2017, č. j.: 1 Azs 312/2016-31). Nečinnost může spočívat v neschopnosti či neochotě státních orgánů poskytnout přiměřenou ochranu (srov. rozsudky NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j.: 4 Azs 38/2003-36, ze dne 22. 12. 2005, č. j.: 6 Azs 479/2004-41, či ze dne 31. 10. 2008, č. j.: 5 Azs 50/2008-62). Jestliže ze zpráv o zemi původu vyplývá, že politický systém dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, nelze považovat vyhrožování ze strany soukromých osob za pronásledování ani vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 1. 10. 2008, č. j.: 4 Azs 38/2003-36).
36. Z výše uvedené judikatury vyplývá, že povinností žalobce je primárně žádat o ochranu ve své zemi původu. Pokud ochrana není poskytnuta z výše vymezených důvodů, lze zvažovat udělení mezinárodní ochrany. Hypotetické domněnky o neschopnosti nebo neobjektivnosti státních orgánů v zemi původu však nemohou být relevantním argumentem pro zpochybnění dostupnosti ochrany (srov. přiměřeně např. usnesení NSS ze dne 27. 7. 2021, č. j.: 8 Azs 87/2021-37, nebo ze dne 17. 12. 2021, č. j.: 8 Azs 211/2020-107).
37. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že původcem pronásledování může být soukromá osoba, pokud veřejná moc není schopna či ochotna zajistit ochranu. V žalobcově případě však nedospěl k závěru, že by mu vietnamské státní orgány neposkytly

ochranu, pokud by se na ně obrátil. Podle Informace MZV ČR ze dne 1. 2. 2024 je ve Vietnamu poskytnutí půjčky mezi fyzickými osobami legální s maximální výší úrokové sazby 20 %. Úvěry překračující zákonné meze a s nimi související patologické jevy jsou vietnamskými úřady vnímány jako nežádoucí a v praxi jsou státními úřady řešeny jako případy lichvy. Vietnamští občané mají možnost v případě úvěru s úrokovou sazbou od 20 do 99 % využít ochranu v rámci občanského soudního řízení. Pokud úroková sazba dosahuje 100 % a výše, jedná se o trestný čin lichvy a dlužník se může obrátit na orgány činné v trestním řízení. Žalobce nepožádal o pomoc vietnamské státní orgány. Dále žalovaný upozornil na rozpory mezi notářským zápisem obsahujícím vyjádření žalobcova otce a žalobcovými tvrzeními učiněnými během správního řízení. Podle žalobcova otce si žalobce půjčil peníze X., žalobce však X. a nebyl schopen splácet dluh. Žalobcův otec dodal, že si žalobce půjčil peníze od mafiánských struktur, neustále za žalobcem docházely osoby a každodenně mu vyhrožovaly fyzickým násilím. Žalobce naopak během správního řízení tvrdil, že si peníze půjčil X. a věřitelé ho kontaktovali pouze jednou, když se dozvěděli, že X. Žalobcův otec X. a žalobce si půjčil peníze v roce X. Žalovaný dále upozornil, že X. Žalobce věděl, od jakých osob si peníze půjčil a čemu by mohl být vystaven v případě nesplacení. Není důvod se domnívat, že by žalobce nebyl schopen dostat svému závazku a svůj dluh splatit X.

38. Soud konstatuje, že se žalovaný podrobně zabýval žalobcovou situací a všemi jeho tvrzeními. Opatřil si zprávu o zemi původu, která se věnuje problematice půjček ve Vietnamu, soud proto považoval za nadbytečné provádět další zprávu, na kterou žalobce upozornil v žalobě. Žalovaný správně poukázal na rozpory mezi žalobcovými tvrzeními a vyjádřením jeho otce, který v době, kdy si žalobce půjčil peníze, X. Spornými okolnostmi jsou důvody půjčky i chování věřitelů. Je však jednoznačné, že X. Žalobce se případně může obrátit s žádostí o pomoc na vietnamské státní orgány a domoci se ochrany prostřednictvím občanského soudního či trestního řízení. Z žádné okolnosti, kterou sdělil v průběhu správního řízení, nelze dovodit závěr, že mu pomoc nebude poskytnuta.
39. K námitce týkající se příslušnosti k sociální skupině osob ohrožených nezákonnými praktikami věřitelů lze především odkázat na rozsudek ze dne 19. 5. 2004, č. j.: 5 Azs 63/2004-60, v jehož právní větě NSS definoval sociální skupinu následovně: „*„Určitá sociální skupina“ ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je skupina osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotýčných osob; riziko pronásledování však do této charakteristiky nepatří. I pouhá příslušnost k určité sociální skupině může být postačujícím důvodem pro udělení azylu; rozhodující je ovšem existence odůvodněného strachu z pronásledování, směřujícího vůči žadateli o azyl jako příslušníku určité sociální skupiny, jež podnikají úřady země, případně jež vychází od některých složek obyvatelstva, které nerespektují normy stanovené v zákonech dotýčné země, a úřady vědomě takové jednání tolerují, případně odmítají či jsou neschopné zajistit účinnou ochranu.“*
40. Sociální skupina ve smyslu čl. 10 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany není jakoukoliv myslitelnou skupinou osob, kterou spojuje libovolná charakteristika. Rys, který je určující pro sociální skupinu, může být vrozený

(např. barva pleti či sexuální orientace), nebo se může jednat o společnou minulost, kterou nelze změnit (např. rodina), přesvědčení nebo charakteristiku, která je natolik zásadní pro totožnost nebo svědomí, že daná osoba nemá být nucena se jí zřeknout (např. náboženské vyznání). Sociální skupina také musí být v dané zemi odlišně vnímána. Je zcela zřejmé, že žalobce nesplňuje již první z výše uvedených podmínek. Žalobce vnímá svoji odlišnost pouze na základě skutečnosti, že je dlužníkem v závazku s lichvářem. Skutečnost, že je osoba stranou závazku s lichváři, ze své podstaty nenaplnuje charakteristiku vrozenosti, společné a nezměnitelné minulosti ani přesvědčení, k jehož zřeknutí se nemůže být nikdo nucen. Žalobce proto není součástí sociální skupiny ve smyslu zákona o azylu a jeho námitka je nedůvodná.

41. Žalobce dále v žalobě upozorňuje na porušení § 3 s.ř. kvůli nezařazení svědectví jeho otce do podkladů rozhodnutí. Žalovaný však na s. 13 napadeného rozhodnutí podrobně popsal obsah vyjádření žalobcova otce zaznamenaného formou notářského zápisu a vycházel z něj na několika místech odůvodnění napadeného rozhodnutí. Námitka je nedůvodná, protože žalovaný neporušil ust. § 3 s.ř.
42. Na závěr žalobce namítá, že žalovaný ve smyslu § 13 a § 14 zákona o azylu nezohlednil jeho rodinné vazby na území ČR, čímž porušil i čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte a čl. 8 Úmluvy. Žalobce také považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, protože nebyl proveden rodný list jeho dcery jako důkaz.
43. Žalovaný se naplněním podmínek pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu zabýval na s. 21 napadeného rozhodnutí. Udělení azylu je v takovém případě navázáno na azyl udělený žadatelovu rodinnému příslušníkovi taxativně vyjmenovanému v odst. 2 uvedeného ustanovení. Žalobce netvrdil a žalovaný ani nezjistil, že by žalobce na území ČR měl rodinného příslušníka, jemuž by byl udělen azyl. Žalovaný dospěl ke správnému závěru, že žalobce nesplnil podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny.
44. Ve vztahu k posouzení otázky humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu soud připomíná, že na něj není právní nárok a je jej možné udělit jen v případech zvláštního zřetele hodných. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j.: 2 Azs 8/2004-55, uvedl: „Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“ (srov. i rozsudek NSS ze dne 21. 3. 2018, č. j.: 6 Azs 6/2018-33, či usnesení NSS ze dne 19. 11. 2020, č. j.: 6 Azs 179/2020-32).
45. Humanitární azyl je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení správního orgánu, které soud podle § 78 odst. 1 s.ř.s. hodnotí pouze omezeně (srov. rozsudky NSS ze dne 19. 7. 2004, č. j.: 5 Azs 105/2004-72, a ze dne 9. 9. 2022, č. j.: 5 Azs 307/2020-36).

K vyložení omezeného soudního přezkumu soud upozorňuje na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j.: 5 Azs 47/2003-48, kde se uvádí: „Soudu nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí diskrečního oprávnění správního orgánu. Soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů.“ (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j.: 2 Azs 8/2004–55, či usnesení NSS ze dne 24. 3. 2014, č. j.: 8 Azs 16/2013-56).

46. Žalovaný postupoval v souladu s požadavky kladenými judikaturou Nejvyššího správního soudu. Zabýval se zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl k jeho věku i zdravotnímu stavu. Žalovaný srozumitelně vysvětlil, že žalobce je dospělý, svéprávný a zdravý. Nezmínil žádný důvod hodný zvláštního zřetele. Soud podotýká, že existence rodinných vazeb není důvodem pro udělení humanitárního azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 10. 2003, č. j.: 3 Azs 12/2003-38), a ztotožňuje se se závěrem žalovaného, že žalobcův případ byl běžný, nikoli hodný zvláštního zřetele. Žalovaný řádně zjistil a posoudil žalobcovu osobní situaci i poměry v zemi původu.
47. V nedávném případě vietnamské žadatelky o mezinárodní ochranu, která měla nezletilou dceru, NSS v rozsudku ze dne 4. 9. 2025, č. j.: 21 Azs 85/2025-29, uvedl: „Nadto Nejvyšší správní soud podotýká, že povinností při rozhodování zvažovat nejlepší zájem dítěte se zabýval Ústavní soud v nálezu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV.ÚS 950/19 (všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na www.usoud.cz). Dospěl přitom k závěru, že v řízeních, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte ani na ně nemají zprostředkovaný právní dopad, ale dopadají na ně pouze fakticky, není zásadně povinností rozhodujícího orgánu přihlížet k nejlepšímu zájmu dítěte, s výjimkou případů, kdy pozitivní právní úprava výslovně s ochranou zájmů dítěte počítá. Zdejší soud pak má za to, že v nynější věci řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobkyni spadá právě do takové kategorie řízení. Dcera žalobkyně totiž nebyla sama žadatelkou o mezinárodní ochranu, naopak měla povolení k pobytu na území České republiky, které navíc nebylo závislé na pobytu žalobkyně. Neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni tedy nemá žádný (ani zprostředkovaný) právní dopad na její dceru. Stěžovatel proto nebyl povinen se nejlepším zájmem dcery žalobkyně zabývat.“ Se závěry NSS soud souhlasí. Žalobcova rodinná situace je v podstatných rysech shodná, a proto žalovaný nepochybil, když se nezabýval nejlepším zájmem žalobcovy dcery.
48. Podle soudu však nedošlo k porušení čl. 8 Úmluvy. Z ničeho nevyplývá, že by pouhé žalobcovo vycestování představovalo nepřiměřený zásah do života rodiny. Žalobce bude moci po návratu do vlasti usilovat o řádné pobytové oprávnění, v mezidobí může být v kontaktu s dcerou prostřednictvím dálkových komunikačních prostředků, případně může být dcerou a přítelkyní navštěvován (X.). Sama dcera může zůstat v ČR se svou matkou, žalobcovou přítelkyní, s otcem (žalobcem) může být dočasně v kontaktu na dálku, případně jej může navštívit v zemi původu; neudělením mezinárodní ochrany žalobci tedy dle soudu nebyly porušeny mezinárodní závazky ani ve smyslu Úmluvy o právech dítěte.
49. Žalovaný také na s. 14 napadeného rozhodnutí k rodnému listu žalobcovy dcery uvedl, že předložený dokument pouze prokazuje žalobcovo otcovství, a proto jej jako důkaz neprovedl. Žalovaný nikdy nerozporoval skutečnost, že se žalobce stal otcem, a proto soud v jeho postupu neshledal žádné pochybení.
50. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.r.s. jako nedůvodnou zamítl.

51. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 6. listopadu 2025

JUDr. Václav Kočka-Amort, v. r.
samosoudce